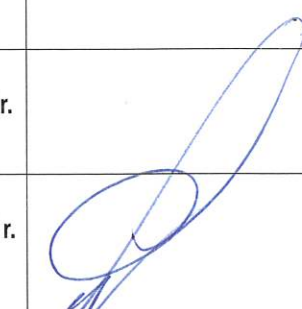

ELEMENT PROJEKTU BUDOWLANEGO

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

INWESTOR	Sulechowskie Przedsiębiorstwo Komunalne SUPEKOM sp. z o.o. 66-100 Sulechów ul; Poznańska 18
NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO	Budowa remont kanalizacji ogólnospławnej w ul; Różanej
ADRES I KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO IDENTYFIKACJA DZIAŁKI BUDOWLANEJ	Miasto: Sulechów Kategoria obiektu budowlanego ; XXVI 080906_4 ; obręb 0002 dz. nr. 622/3 ; 636/3 ; 659/1 ; 658 ; 642/4 ; 641/2 ; 642/3 ; 628/4
POZOSTALE DANE ADRESOWE	Nazwa jednostki ewidencyjnej : 080906_4 m. Sulechów Nazwa i numer obrębu ewidencyjnego : 0002 Numer działki ewidencyjnej ; 622/3 ; 636/3 ; 659/1 ; 658 ; 642/4 ; 641/ 2 ; 642/3 ; 628/4

ZESPÓŁ AUTORSKI	IMIE i NAZWISKO	SPECJALNOŚĆ i NUMER UPRAWNIENI BUDOWLANYCH	ZAKRES OPRACOWANIA	DATA OPRACOWANIA	PODPIS
Projektant	mgr.inż Sławomir Michniuk	Instalacyjno – inżynierska LBS/0071/PBS/18	Branża sanitarna	06.2023r.	
Opracował	Gerard Czupkiewicz	Instalacyjno – inżynierska nr 210/74/Zg i 28/89/Zg	Branża sanitarna	06.2023 r.	

Opracowano Czerwiec 2023

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

1. WARUNKI TECHNICZNE WYDANE PRZEZ SUPEKOM	1 - 5
2. UZGODNIENIE PROJEKTU Z SUPEKOM	6
3. UZGODNIENIE Z GMINA SULECHO W	7 - 10
4. INFORMACJA BIOZ	11 - 18

Sulechowskie Przedsiębiorstwo Komunalne

„SuPeKom” Sp. z o.o.

ul. Poznańska 18 66-100 Sulechów

Tel. 0/prefix/68 385-24-07

Fax 0/prefix/68 385-23-70

BZ WBK S.A. IO/Sulechów 22 10901580 0000 0000 58050470

NIP 973-07-12-918

REGON 977922651

KRS Nr 0000034054 Sąd Rejonowy w Zielonej Górze

Kapitał zakładowy: 34'561'000,00 zł

WWiK/WT/98/2023

Sulechów, dnia 20.06.2023 r.

Pełnomocnik: **Zakład Projektowo-Usługowy
Gerard Czupkiewicz
ul. Krzywa 1
66-100 Sulechów**

Investor: **Sulechowskie
Przedsiębiorstwo Komunalne
„SuPeKom” Sp. z o.o.
ul. Poznańska 18
66-100 Sulechów**

Dotyczy: warunków przyłączenia dla zdania pn.:
„Przebudowy sieci kanalizacji ogólnospławnej w m. Sulechów, ul. Różana”.

I. Wytyczne do projektowania sieci kanalizacji ogólnospławnej:

1. Zaprojektować przebudowę odcinka sieci kanalizacji ogólnospławnej k300 i k500 mm zlokalizowanej w ul. Różanej w Sulechowie - zgodnie z załącznikiem nr 1.
2. W dokumentacji przewidzieć przebudowę wraz z przepięciem wszystkich przyłączy kanalizacyjnych zlokalizowanych w pasie drogowym ul. Różanej. Przewidzieć wymianę odcinków przyłączy kanalizacyjnych zlokalizowanych w pasie drogowym.
3. Kanały wykonać z rur kanalizacyjnych PVC lite SN8 $\varnothing 315$ i $\varnothing 400$ mm. Materiały do budowy kanałów: rury i kształtki kamionkowe kielichowe łączone na uszczelki i bezkielichowe łączone przy pomocy muf, żywice poliestrowe, PVC-lite o jednorodnej strukturze wg normy PN-EN 1401:2009 (w terenach zielonych stosować rury klasy min. SN4 a na terenie obciążonym ruchem kołowym SN8) oraz PP (SN min 0,8 kN/m²) zgodnie z normą PN-EN 1852. Dobór materiału rur zależy od wymaganej średnicy rur oraz warunków, w jakich będzie kanał budowany i eksploatowany.
4. Kanały należy projektować ze spadkiem zabezpieczającym co najmniej utrzymanie minimalnych prędkości przepływów warunkujących samooczyszczanie się kanałów.
5. W miejscach załamania kanału, odgałęzień oraz zmiany głębokości posadowienia kanału lokalizować studnie kanalizacyjne. Wymagania stawiane studniom kanalizacyjnym zawarte są w normie PN-EN 1917:2004.
6. W pasach drogowych stosować:
Studnie betonowe odpowiadające następującym wymaganiom:
  - nasiąkliwość betonu nie większa niż 5%;
  - szerokość rozwarcia rys 0,1 mm;
  - wskaźnik w/c nie większy niż 0,45;
  - maksymalna zawartość chlorków 1% w stosunku do masy cementu;

- beton powinien być zwarty i jednorodny (o parametrach j.w) we wszystkich elementach betonowych studni, także w kinecie, w klasie C35/45 (B45);
- elementy studzienek wykonane na bazie cementu siarczanoodpornego zgodnie z PN-EN 197-1;
- zastosowanie uszczelek wykonanych z elastomeru SBR lub EPDM spełniających wymagania EN 681-1;
- studzienki powinny być wyposażone w stopnie włączowe pokryte tworzywem sztucznym w jaskrawym kolorze i lokalizowane nad najszerszą półką, zgodnie z PN-EN 13101;
- minimalna siła wyrywająca stopień $\geq 5\text{kN}$
- posadowienie studni w gruntach sypkich oraz w osi jezdni wymaga jedynie odpowiedniego dogęszczenia gruntu;
- posadowienie studni na gruntach w stanie zwartym, półzwartym i twar doplastycznym wymaga pogłębienia wykopu o 0,25 m i zastąpienia usuniętego gruntu żwirem, pospółką lub dobrze zagęszczanym piaskiem;
- posadowienie studni na gruntach słabych (grunty spoiste w stanie plastycznym, miękkoplastycznym, grunty organiczne) wymaga całkowitej wymiany gruntu na dobrze zagęszczalny grunt sypki (wskaźnik uziarnienia $U > 5$ zagęszczony do wskaźnika I_s nie mniejszego od 0,95), możliwe jest też zastąpienie słabego gruntu piaskiem stabilizowanym cementem, posadowienie studni na fundamencie zmniejszającym nacisk, a w przypadku zalegania w miejscu posadowienia studni grubej warstwy słabego gruntu, zastosowania mikropalowania;
- zwieńczenie studni wykonać z zastosowaniem zwężki redukcyjnej; dopuszcza się przykrycie studni płytą pokrywową opartą na pierścieniu odciążającym.

Studzienki tworzywowe, włączowe DN 1000 – cechy ogólne:

- studzienki zgodne z normą PN-EN 476:2000 (włączowe);
- studzienki spełniające wymagania normy PN-EN 13598-2:2009 (dotyczącej studzienek tworzywowych w obszarach obciążonych ruchem);
- kinety z PP lub z PE prefabrykowane z podwójnym dnem, tj. kineta z profilem hydraulicznym w postaci monolitycznej z dospawaną fabrycznie płytą denną;
- parametr dopuszczalnego poziomu wody gruntowej (5 m) i dopuszczalnej głębokości (6 m) potwierdzony trwałym cechowaniem na kinecie w postaci piktogramu zgodnego z wzorem z normy PN-EN 13598-2;
- żebrowanie powierzchni bocznej kinet zwiększające sztywność oraz odporność na wypór przez wody gruntowe;
- różne typy kinet:
  - a) kinety przelotowe o kątach 0, 30, 60 i 90 stopni;
  - b) połączeniowe z jednym dopływem pod kątem 90 stopni;
  - c) zbiorcze pod kątem 90st. lub 45 stopni;
- kinety w zakresie średnic króćców do 315mm włącznie składające się z gniazda wyposażonego w przegub kielichowy do łączenia rur umożliwiający zmianę kierunku ustawienia o min $\pm 6,5^\circ$ w każdej płaszczyźnie. Połączenie gniazda z przegubem uszczelnione za pomocą O-ring;
- trzon studzienki w postaci rury trzonowej karbowanej z PP lub PE o średnicy wewnętrznej DN 1000mm i sztywności obwodowej $SN \geq 2 \text{ KN/m}^2$;
- możliwość regulacji wysokości studzienki poprzez przycięcie rury co 10 cm;
- możliwość podłączenia rur kanalizacyjnych do rury trzonowej za pomocą wkładek „in situ” o średnicach DN110, DN160 i DN200;
- stożek studzienki zmieniający średnice z 1000 na 600 wykonany z PP lub PE;
- wewnątrz studzienki montowana na stałe bezpieczna, ergonomiczna drabinka z dwoma wzdłużnikami wykonana z GRP spełniająca wymagania normy PN-EN 14396:2006, co potwierdza trwałe cechowanie znakiem CE;
- system kanalizacyjny (rury, kształtki, studzienki) od jednego producenta.

Studzienki tworzywowe Ø 600 mm:

- studzienki zgodne z normą PN-EN 476:2000 (niewłazowe);
- studzienki spełniające wymagania normy PN-EN 13598-2:2009 (dotyczącej studzienek tworzywowych w obszarach obciążonych ruchem);
- kinety z PP lub z PE prefabrykowane z podwójnym dnem, tj. kineta z profilem hydraulicznym w postaci monolitycznej z dospawaną fabrycznie płytą denną;
- parametr dopuszczalnego poziomu wody gruntowej (5m) i dopuszczalnej głębokości (6m) potwierdzony trwałym cechowaniem na kinecie w postaci piktogramu zgodnego z wzorem z normy PN-EN 13598-2;
- żebrowanie powierzchni bocznej kinet zwiększające sztywność oraz odporność na wypór przez wody gruntowe;
- różne typy kinet:
  - d) kinety przelotowe o kątach 0, 30, 60 i 90 stopni;
  - e) połączeniowe z jednym dopływem pod kątem 90 stopni;
  - f) zbiorcze pod kątem 90st. lub 45 stopni;
- kinety w zakresie średnic króćców do 315mm włącznie składające się z gniazda wyposażonego w przegub kielichowy do łączenia rur umożliwiający zmianę kierunku ustawienia o min +/-6,5° w każdej płaszczyźnie. Połączenie gniazda z przegubem uszczelnione za pomocą O-ring;
- trzon studzienki w postaci rury trzonowej karbowanej z PP lub PE o średnicy wewnętrznej DN 600 mm i sztywności obwodowej $SN \geq 4 \text{ KN/m}^2$;
- możliwość regulacji wysokości studzienki poprzez przycięcie rury co 10 cm;
- możliwość podłączenia rur kanalizacyjnych do rury trzonowej za pomocą wkładek „in situ” o średnicach DN110, DN160 i DN200.

7. Na kanalizacji, w miejskich pasach drogowych stosować wyłącznie włazy niewentylowane, podwójnie zabezpieczone przed obrotem (nie ryglowane), bez wkładki amortyzacyjnej, o głębokości osadzenia pokrywy min 50 mm bez podcięcia, wykonane zgodnie z normą PN-B-10729 oraz PN-EN 124:2000. Zaleca się wykonanie włazów z żeliwa szarego lub kompozytowych. Zwieńczenia studzienek kanalizacyjnych na terenie posesji wykonać zgodnie z normą PN-B-10729 oraz PN-EN 124:2000. Przy zabudowie studni w pasach drogowych nieutwardzonych, wokół wjazdu wykonać „koperty” 1,5 x 1,5 m, gr. 0,15 m z betonu C15/20. Dla studni małogabarytowych obetonowanie wykonać o wym. 1,0 x 1,0 m.
8. W pasach eksploatacyjnych sieci kanalizacyjnej zabrania się lokalizacji budowli i trwałych nasadzeń.
9. W dokumentacji technicznej zaznaczyć niezbędny zakres sieci kanalizacyjnej wymagającej likwidacji. Po wybudowaniu nowej sieci, istniejącą należy wyłączyć z eksploatacji i zgłosić ten fakt do Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Sulechowie w celu wniesienia odpowiednich zapisów na podkłady geodezyjne.

II. Warunki ogólne:

W oparciu o niniejsze warunki należy opracować projekt budowlano-wykonawczy przebudowy sieci kanalizacyjnej i zaopiniować go w naszym przedsiębiorstwie oraz u właścicieli działek. Jeżeli dokumentacja projektowa nie podaje szczegółowych rozwiązań materiałowych, a tylko wytyczne zgodnie z wymogami określonymi w warunkach przyłączenia, zobowiązuje się Wykonawcę przed rozpoczęciem robót do dokonania uzgodnień materiałowych w „SuPeKom” (rury, armatura itd.) w zakresie przewidzianych do zastosowania produktów.

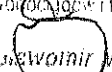
Warunki uzyskania protokołu odbioru sieci kanalizacyjnej:

- A. Udział Kierownika Wydziału Wodociągów i Kanalizacji „SuPeKom” lub innej wskazanej osoby przez Zarząd Przedsiębiorstwa w odbiorach częściowych, po ułożeniu przewodów a przed ich zasypaniem, udział w próbach szczelności i odbiorze końcowym.
- B. Przedstawienie inwentaryzacji powykonawczej, wykonanej na podkładkach geodezyjnych w skali 1:500.

Niniejsze warunki techniczne ważne są dwa lata od daty wydania.

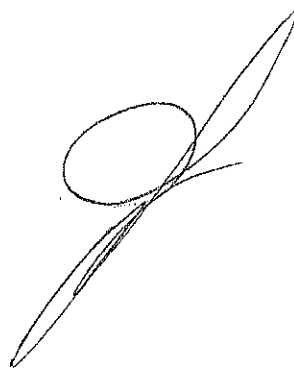
PREZES ZARZĄDU

mgr inż. Marek Lelito

Zastępca Kierownika
Wydziału Wodociągów i Kanalizacji

mgr inż. Jerzy Michaluk

Załącznik:

1. Mapa sytuacyjna – 1 egz.

Handwritten: 20.06.2023

Wzrost/Wt/88/2023
Sulechowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.
66-100 SULECHÓW, ul. Poznańska 11
WYDZIAŁ WODOCIĄGÓW I KANAŁIZACJI
tel. 68 385 24 07 08, fax 68 385 24 07 09
NIP 973-07-12-918, Regon 977222651
KRS N 0000034054, Sąd Rejonowy w Zielonej Górze
Kapitał zakładowy: 24 561 000,00 zł

Handwritten: 20.06.2023

679
14.2180

DECYZJA nr IZD.6853.13.2024

Działając na podstawie art. 2a ust. 2, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 645 ze zm.) oraz art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.),

zmieniam

postanowienia ostatecznej decyzji nr IZD.6853.87.2023 z dnia 18.09.2023 r. w następujący sposób:

- zmienia się zapisy punktu 6, który po zmianie przyjmuje treść:
„6) uszkodzoną nawierzchnię jezdni należy odtworzyć na całej jej szerokości, na długości przebudowywanych sieci, poprzez ułożenie warstwy odcinającej z piasku o grubości po zagęszczeniu 10 cm, ułożenie warstwy gruntu stabilizowanego cementem $R_m = 2,5$ MPa gr. 10 cm, ułożenie tłuczni bazaltowego lub szarogłazu o grubości warstwy po zagęszczeniu 30 cm, w tym dolna warstwa o grubości 15 cm z tłuczni o granulacji 31,5 - 63 mm, górna warstwa o grubości 15 cm i granulacji 0 - 31,5 mm, które należy odpowiednio zagęścić osiągając wartość modułu odkształcenia dynamicznego E_{vd} min. 70MPa, ułożenie kostki betonowej samoklinującej typu Behaton gr. 8 cm (kolor grafitowy) na podsypce cementowo – piaskowej gr. 3 cm,”.

Pozostałe postanowienia decyzji nr IZD.6853.87.2023 z dnia 18.09.2023 r. pozostają bez zmian.

UZASADNIENIE

Z uwagi na wątpliwości dotyczące zakresu robót odtworzeniowych nawierzchni jezdni ul. Różanej i Ogrodowej zmieniony został zapis pkt. 6, tak aby jego interpretacja była jednoznaczna. Ideą wcześniejszego zapisu było odtworzenie jezdni na całej jej szerokości na długości wykonanych robót.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zielonej Górze. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem tutejszego organu w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję.

Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

z up. BURMISTRZA
Marcin Górzny
Z-ca Burmistrza

Otrzymują:

- 1) Sulechowskie Przedsiębiorstwo Komunalne „SuPeKom” sp. z o.o., ul. Poznańska 18, 66-100 Sulechów,
- 2) a/a

DECYZJA nr IZD.6853.87.2023

Działając na podstawie art. 2a ust. 2, art. 39 ust. 1a, 3, 3a, 4, 5, art. 40 ust. 1, 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 645 z późn. zm.), art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku złożonego przez Sulechowskie Przedsiębiorstwo Komunalne SuPeKom sp. z o.o. z siedzibą w Sulechowie, reprezentowanego przez Gerarda Czupkiewicza, poprawionego w dniu 15.09.2023 poprzez zmianę załączników graficznych, w sprawie uzgodnienia lokalizacji urządzeń obcych w pasie drogowym drogi gminnej,

zezwalam

na lokalizację sieci wodociągowej $\varnothing 110$ mm oraz kanalizacyjnej, wraz z przyłączami w pasie drogowym dróg gminnych nr 103277F – ul. Różana (dz. nr 636/3) i nr 103229F – ul. Ogrodowa (dz. nr 622/3) w obrębie 0002 miasta Sulechów na poniższych warunkach:

- 1) sieci wodociągową i kanalizacyjną oraz przyłącza należy zlokalizować zgodnie z przedłożonym projektem zagospodarowania terenu, stanowiącym integralną część decyzji – załączniki nr 1 i 2,
- 2) roboty budowlane można wykonać wykopu otwartego,
- 3) nośność rur przewodowych oraz urządzeń uzbrojenia sieci musi być dostosowana do ruchu pojazdów o nacisku osi 115 kN,
- 4) zasuwy należy zlokalizować w skrzynkach ulicznych o nośności dostosowanej do ruchu pojazdów o nacisku osi 115 kN,
- 5) wykopy należy zasypać gruntem niewysadzinowym G1 i zagęszczać warstwami, przy czym pierwsza warstwa o gr. max. 0,30 m, zgodnie z normą PN-S-02205 (roboty ziemne) uzyskując wskaźnik zagęszczenia $I_s \geq 1,0$,
- 6) uszkodzoną nawierzchnię jezdni należy odtworzyć na całej jej szerokości i długości wykopu powiększonej o 0,5 m z każdej strony, poprzez ułożenie warstwy odcinającej z piasku o grubości po zagęszczeniu 10 cm, ułożenie warstwy gruntu stabilizowanego cementem $R_m = 2,5$ MPa gr. 10 cm, ułożenie tłucznia bazaltowego lub szarogłazu o grubości warstwy po zagęszczeniu 30 cm, w tym dolna warstwa o grubości 15 cm z tłucznia o granulacji 31,5 - 63 mm, górna warstwa o grubości 15 cm i granulacji 0 - 31,5 mm, które należy odpowiednio zagęścić osiągając wartość modułu odkształcenia dynamicznego E_{vd} min. 70MPa, ułożenie kostki betonowej samoklinującej typu Behaton gr. 8 cm (kolor grafitowy) na podsypce cementowo – piaskowej gr. 3 cm,
- 7) uszkodzoną nawierzchnię chodnika należy odtworzyć na szerokości i długości wykopu, powiększonej o 0,5 m z każdej strony, poprzez ułożenie warstwy z gruntu stabilizowanego cementem o grubości po zagęszczeniu 10 cm, ułożenie tłucznia bazaltowego lub szarogłazu o uziarnieniu 0-31,5 mm o grubości warstwy po zagęszczeniu 20 cm, które należy odpowiednio zagęścić, ułożenie zdemontowanej kostki betonowej na podsypce cementowo-piaskowej gr. 5 cm, z zastrzeżeniem zapisów pkt. 8 i 9,
- 8) uszkodzone kostki brukowe, krawężniki betonowe, obrzeża chodnikowe należy wymienić na nowe o parametrach identycznych jak istniejące,
- 9) uszkodzone ławy betonowe należy odtworzyć o parametrach tożsamyh z istniejącymi,
- 10) na potwierdzenie uzyskania prawidłowego zagęszczenia warstw materiału wbudowanego w związku z zasypaniem wykopów, opisanego w punkcie 5, należy przeprowadzić minimum 1 badanie zagęszczenia gruntu lekką sondą dynamiczną co 20 m, natomiast dla wbudowanych warstw z tłucznia kamiennego, opisanych w punktach 6 i 7 należy przeprowadzić minimum 1

- badanie zagęszczenia lekką płytą dynamiczną co 20 m: wyniki badań należy przedłożyć zarządcy drogi najpóźniej w dniu odbioru pasa drogowego,
- 11) roboty wykonawcze należy prowadzić w terminie umożliwiającym ich jak najszybsze zakończenie oraz właściwe odtworzenie wszystkich zajętych elementów pasa drogowego,
  - 12) po zakończeniu wykonywania robót związanych z budową sieci wraz z przyłączami należy zgłosić pisemnie, do Wydziału Inwestycji i Zarządzania Drogi Gminnymi Urzędu Miejskiego Sulechów, gotowość do odbioru odtworzonego pasa drogowego,
  - 13) z uwagi na wykonywanie robót w obrębie działki nr 636/3, na której wykonane zostały roboty budowlane związane z budową chodnika (przy posesjach od nr Ogrodowa 7 do nr Różana 10 i od nr Ogrodowa 8 do nr Różana 11), roboty odtworzeniowe nawierzchni w obrębie nowo wybudowanego chodnika należy wykonywać w uzgodnieniu z wykonawcą robót drogowych – firmą Zakład Ogólnobudowlany Grzegorz Buda z siedzibą w m. Chobienice 12, a po zakończeniu prac uzyskać od niej oświadczenie o właściwym odtworzeniu nawierzchni i utrzymaniu udzielonej gwarancji; dopuszcza się odtworzenie nawierzchni wg zapisów wskazanych powyżej oraz przejęcie gwarancji na odtwarzanych odcinkach chodnika na okres do dnia 06 grudnia 2027 r.,
  - 14) w czasie prowadzenia robót w pasie drogowym należy zapewnić bezpieczne warunki ruchu drogowego, jeżeli zajęcie pasa drogowego wpływa na ruch drogowy lub ogranicza widoczność na drodze albo powoduje wprowadzenie zmian w istniejącej organizacji ruchu pojazdów lub pieszych, na czas robót należy opracować projekt tymczasowej organizacji ruchu i uzyskać jego zatwierdzenie, a jeżeli nie jest wymagany projekt organizacji ruchu, wówczas należy opracować projekt sposobu zabezpieczenia robót, zawierający część graficzną z naniesionymi elementami bezpieczeństwa ruchu oraz część opisową,
  - 15) w czasie wykonywania robót zabrania się składowania urobku i materiałów oraz parkowania sprzętu w pasie drogowym bez zabezpieczenia oraz w miejscu, którego zajęcie spowoduje zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego,
  - 16) w terminie min. 30 dni przed rozpoczęciem robót w pasie drogowym należy złożyć wniosek w celu uzyskania decyzji na zajęcie pasa drogowego, zgodnie z załącznikiem nr 3,
  - 17) zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia zarządcy drogi lub z przekroczeniem terminu zajęcia wskazanego w decyzji na zajęcie pasa drogowego, lub o powierzchni większej niż określona w ww. decyzji, będzie skutkowało naliczeniem i pobraniem kary pieniężnej, ustalonej zgodnie z art. 40 ust. 12 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
  - 18) utrzymanie ww. urządzeń obcych należy do ich posiadacza,
  - 19) w przypadku gdy budowa, przebudowa lub remont drogi wymagać będzie przebudowy ww. urządzeń, koszt tej przebudowy ponosić będzie ich właściciel,
  - 20) Gmina Sulechów nie ponosi odpowiedzialności za uszkodzenia urządzeń obcych znajdujących się w pasie drogowym,
  - 21) niniejsza decyzja stanowi zgodę na korzystanie z terenu gminnej działki drogowej, w celu wykonania robót budowlanych, pod warunkiem uzyskania przez inwestora decyzji o zajęciu pasa drogowego – zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
  - 22) przed rozpoczęciem robót budowlanych inwestor jest zobowiązany do uzyskania pozwolenia na budowę lub zgłoszenia o zamiarze przystąpienia do budowy albo wykonania robót budowlanych – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 682 z późn. zm.),
  - 23) Gmina Sulechów zastrzega sobie prawo odmówienia wydania zezwolenia na zajęcie pasa drogowego w terminie, dla którego zajdzie uzasadnione przypuszczenie, że podmiot zajmujący pas drogowy nie będzie w stanie należycie przywrócić terenu pasa drogowego do poprzedniego stanu

użyteczności,

- 24) uzgodnienie lokalizacji urządzeń obcych dotyczy wyłącznie dróg, których zarządcą jest Gmina Sulechów i ważne jest 1 rok.

UZASADNIENIE

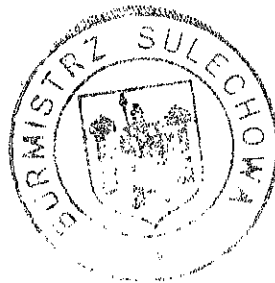
Zgodnie z art. 107, § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego odstępuję od uzasadnienia niniejszej decyzji, ponieważ uwzględniła w całości żądanie strony.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zielonej Górze. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem tutejszego organu w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję.

Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

z up. BURMISTRZA
Marcin Górzny
Z-ca Burmistrza

Załącznik nr 3 do decyzji nr IZD.6853.87.2023 z 18.09.2023 r., znak sprawy: IZD.6853.151.2023

W celu uzyskania zezwolenia na zajęcie pasa drogowego drogi gminnej należy, w terminie min. 30 dni przed planowanym rozpoczęciem robót, złożyć wniosek, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2004 r. w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1264).

Do ww. wniosku należy załączyć:

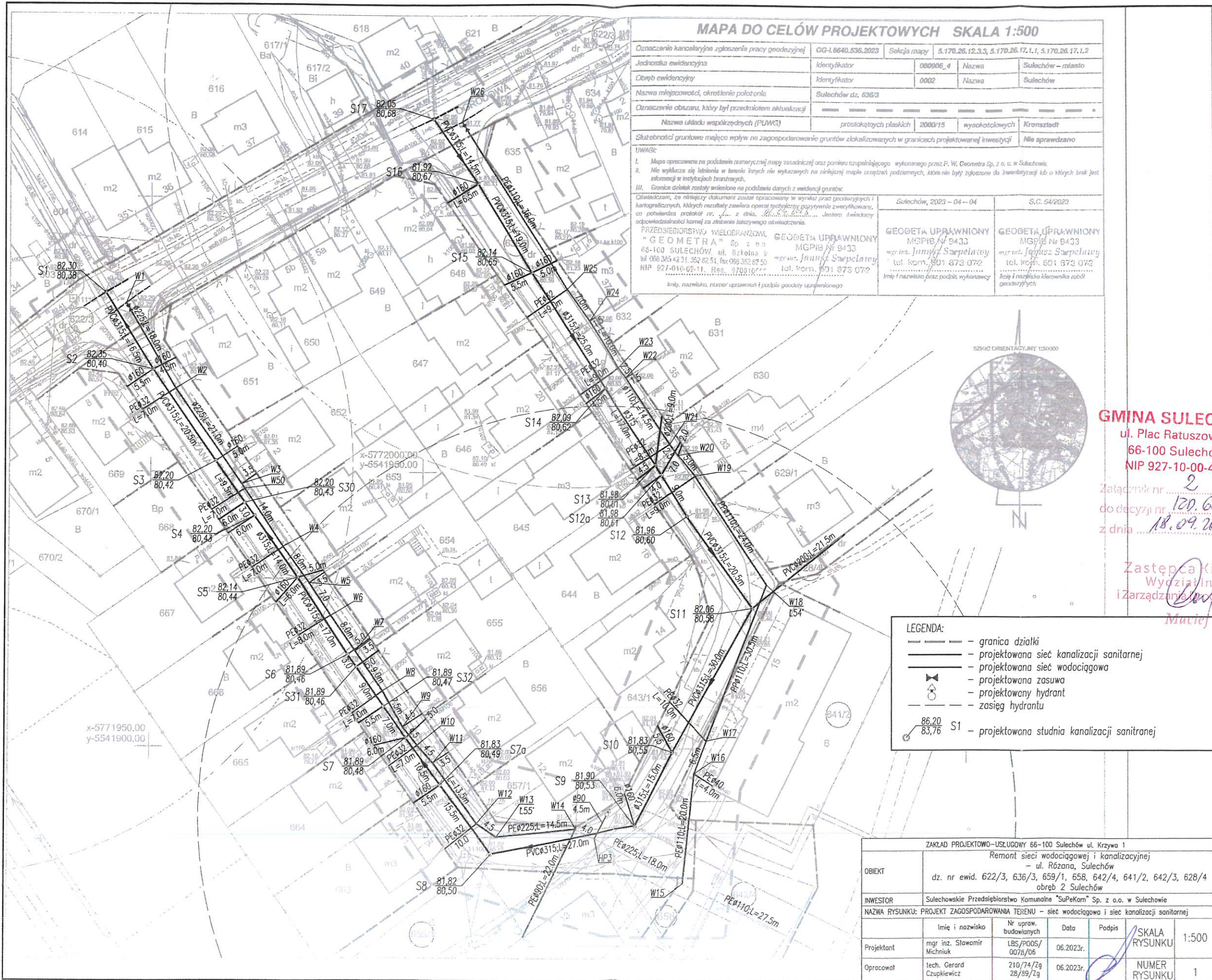
- szczegółowy plan sytuacyjny w skali 1:1000 lub 1:500, z zaznaczeniem granic i podaniem wymiarów planowanej powierzchni zajęcia pasa drogowego,
- zatwierdzony projekt organizacji ruchu, jeżeli zajęcie pasa drogowego wpływa na ruch drogowy lub ogranicza widoczność na drodze albo powoduje wprowadzenie zmian w istniejącej organizacji ruchu pojazdów lub pieszych, a jeżeli nie jest wymagany projekt organizacji ruchu, wówczas należy załączyć projekt sposobu zabezpieczenia robót, zawierający część graficzną z naniesionymi elementami bezpieczeństwa ruchu oraz część opisową,
- ogólny plan orientacyjny w skali 1:10 000 lub 1:25 000 z zaznaczeniem zajmowanego odcinka pasa drogowego,
- oświadczenie o posiadaniu ważnego pozwolenia na budowę obiektu umieszczonego w pasie drogowym lub o zgłoszeniu budowy lub prowadzonych robót właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej, lub zamiarze budowy przyłącza, dla którego sporządzono plan sytuacyjny na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub mapy jednostkowej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego,
- w przypadku etapowego prowadzenia robót – harmonogram robót,
- kopię uzgodnienia lokalizacji urządzeń wydane przez Gminę Sulechów,
- pełnomocnictwo, jeżeli inwestor reprezentowany jest przez pełnomocnika, wraz z potwierdzeniem zapłaty opłaty skarbowej za pełnomocnictwo.

We wniosku należy określić:

- cel zajęcia pasa drogowego,
- szczegółową lokalizację robót (numery ewidencyjne działek drogowych, miejscowość),
- planowany okres zajęcia pasa drogowego,
- powierzchnię zajęcia pasa drogowego w celu prowadzenia robót,
- powierzchnię zajęcia pasa drogowego poprzez umieszczenie urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego (długości i średnice urządzeń obcych),
- metodę prowadzenia robót,
- wykonawcę robót,
- dane personalne osoby odpowiedzialnej za prowadzenie robót,
- numer i datę uzgodnienia lokalizacji urządzeń obcych wydane przez Gminę Sulechów.

Zastępca Burmistrza
w Zarządzie Gminy Sulechów
działalności inwestycyjnej
i Zarządzie Programami Gminnymi
Maciej Dach

MAPA DO CELÓW PROJEKTOWYCH SKALA 1:500

Oznaczenie kancelaryjne zgłoszenia pracy geodezyjnej	GG-1.6640.536.2023	Sekcja mapy	5.170.26.12.3.3, 5.170.26.17.1.1, 5.170.26.17.1.2
Jednostka ewidencyjna	Identyfikator	080906_4	Nazwa Sulechów - miasto
Obszar ewidencyjny	Identyfikator	0002	Nazwa Sulechów
Nazwa miejscowości, określenie połacie	Sulechów dz. 636/3		
Oznaczenie obszaru, który był przedmiotem aktualizacji	-		
Nazwa układu współrzędnych (PUWG)	prostokątnych płaskich	2000/15	wysokościowych Kromsztedt
Służebności gruntowe mające wpływ na zagospodarowanie gruntów zlokalizowanych w granicach projektowanej inwestycji	Nie sprawdzano		

UWAGI:
 I. Mapa opracowana na podstawie numerycznej mapy zasadniczej oraz pomiaru uzupełniającego wykonanego przez P. W. Geometa Sp. z o.o. w Sulechowie.
 II. Nie wykazuje się tablicami w terenie których nie wykazano na niniejszej mapie urządzeń podziemnych, które nie były zgłoszone do inwentaryzacji lub o których brak jest informacji w wydających branżowych.
 III. Granice działek zostały wykonane na podstawie danych z ewidencji gruntów.
 Oświadczam, że niniejszy dokument został opracowany w wyniku prac geodezyjnych i kartograficznych, których rezultaty zawiera operat techniczny pozytywnie zweryfikowany, co potwierdza protokół nr ... z dnia ... Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE "GEOMETRA" Sp. z o.o. 66-100 SULECHÓW, ul. Szekolna 5 tel. 088 345 42 31, 352 82 51, fax 088 352 82 50 NIP 927-010-06-11, Reg. 970310000	GEOMETRA UPRAWNIONY MGPIB Nr 9433 mgr inż. Janusz Szapelatny tel. kom. 601 873 072	GEOMETRA UPRAWNIONY MGPIB Nr 9433 mgr inż. Janusz Szapelatny tel. kom. 601 873 072	GEOMETRA UPRAWNIONY MGPIB Nr 9433 mgr inż. Janusz Szapelatny tel. kom. 601 873 072
--	--	--	--

Imię, nazwisko, stan cywilny i podpis geodety uzupelnianego

GMINA SULECHÓW
 ul. Plac Ratuszowy 6
 66-100 Sulechów
 NIP 927-10-00-442

Załącznik nr 2
 do decyzji nr 120.6853.87.2023
 z dnia 18.09.2023 r.

Zastępca kierownika
 Wydziału Inwestycji
 i Zarządzania Zmianami Gminnymi
Maciej Duda

LEGENDA:

- granica działki
- projektowana sieć kanalizacji sanitarnej
- projektowana sieć wodociągowa
- ⊕ projektowana zasuwa
- ⊕ projektowany hydrant
- zasięg hydrantu
- ⊕ 86.20 / 83.76 S1 - projektowana studnia kanalizacji sanitarnej

ZAKŁAD PROJEKTOWO-USŁUGOWY 66-100 Sulechów ul. Krzywa 1					
Remont sieci wodociągowej i kanalizacyjnej - ul. Różana, Sulechów					
dz. nr ewid. 622/3, 636/3, 659/1, 658, 642/4, 641/2, 642/3, 628/4 obręb 2 Sulechów					
INWESTOR Sulechowskie Przedsiębiorstwo Komunalne "SuPeKom" Sp. z o.o. w Sulechowie					
NAZWA RYSUNKU: PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU - sieć wodociągowa i sieć kanalizacji sanitarnej					
	Imię i nazwisko	Nr upraw. budowlanych	Data	Podpis	SKALA RYSUNKU
Projektant	mgr inż. Sławomir Michniuk	LBS/POOS/0075/06	06.2023r.	<i>[Signature]</i>	1:500
Opracował	tech. Gerard Czupkiewicz	210/74/2g 28/89/2g	06.2023r.	<i>[Signature]</i>	NUMER RYSUNKU
					1

Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego, oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów:

Zakres robót obejmuje budowę i remont i kanalizacji sanitarnej Dn 315mm z rur PCV SN8

Kolejność realizacji poszczególnych robót:

* Dla sieci kanalizacyjnej

- wytyczenie trasy sieci kanalizacyjnej
- ułożenie rury kanalizacyjnej w zabezpieczonym wykopie,
- wykonanie studni rewizyjnych na budowanej kanalizacji
- pomiar geodezyjny rurociągu przed zasypaniem;
- zasypanie ułożonej kanalizacji
- odtworzenie nawierzchni i uporządkowanie terenu.

2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych

Według Ustawy z dnia 07 lipca 1994r. – Prawo budowlane, art. 3, ust. 1b oraz ust. 3, na obszarze, na którym planuje się budowę sieci kanalizacyjnej występują następujące obiekty budowlane:

- drogi,
- kable energetyczne,
- kable teletechniczne,
- sieć wodociągowa.
- sieć kanalizacji sanitarnej.
- sieć gazowa.

3. Elementy zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:

Działka w części zabudowana. Istniejące zagospodarowanie terenu nie zawiera elementów mogących stworzyć zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi,

4. Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaj zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia:

4.1 Roboty ziemne.

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót ziemnych:

- upadek pracownika lub osoby postronnej do wykopu (brak wygradzenia wykopu balustradami; brak przykrycia wykopu),
- zasypanie pracownika w wykopie wąsko-przestrzennym (brak zabezpieczenia ścian wykopu przed obsunięciem się; obciążenie klina naturalnego odłamu gruntu urobkiem pochodzącym z wykopu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygradzenia strefy niebezpiecznej).

Roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót. Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci, takich jak:

- elektroenergetyczne i telekomunikacyjne,
- wodociągowe i kanalizacyjne, i gazowe

powinno być poprzedzone określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości w jakiej mogą być one wykonywane od istniejącej sieci i sposobu wykonywania tych robót. W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze.

Prowadząc roboty w zbliżeniu z linią elektroenergetyczną należy:

- wykonać szczegółowej inwentaryzacji sieci i urządzeń elektroenergetycznych w miejscach skrzyżowania z budowanymi sieciami,
- na trasach zidentyfikowanych, podziemnych linii elektroenergetycznych należy umieścić tablice informujące o niebezpieczeństwie porażenia prądem. Tablice należy umieścić tak, by co najmniej jedna z nich była widoczna z każdej odległości roboczej
- przedsięwziąć wszystkie dostępne środki, aby podczas robót nie doszło do uszkodzenia istniejących sieci i urządzeń elektroenergetycznych, zapobiegając tym samym ewentualnym wypadkom i narażeniu zdrowia i życia własnych pracowników i osób postronnych,
- prowadzić roboty przy pomocy odpowiednio przeszkolonych i zapoznanych z zagrożeniami pracowników przy użyciu odpowiedniego sprzętu i maszyn,
- sprawować niezbędny nadzór nad poprawnością i bezpieczeństwem prowadzonych robót w pobliżu urządzeń elektroenergetycznych,
- w przypadku konieczności odsłonięcia (odkopania) urządzeń elektroenergetycznych zapewnić nadzór ze strony dysponenta linii elektroenergetycznej,
- prowadzić roboty w pobliżu sieci i urządzeń elektroenergetycznych w taki sposób, aby nie miały one wpływu na ich stan techniczny, zarówno w trakcie jak i po ukończeniu prac budowlanych na terenie budowy.

W czasie wykonywania wykopów w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach, należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i w nocy ustawić balustrady zaopatrzone w światło ostrzegawcze koloru czerwonego. Poręcze balustrad powinny znajdować się na wysokości 1,10 m nad terenem i w odległości nie mniejszej niż 1,0 m od krawędzi wykopu. Wykopy o ścianach pionowych nieumocnionych, bez rozparcia lub podparcia mogą być wykonywane tylko do głębokości 1,0 m w gruntach zwartych, w przypadku gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu. Wykopy bez umocnień o głębokości większej niż 1,0 m, lecz nie większej od 2,0 m można wykonywać, jeżeli pozwalają na to wyniki badań gruntu i dokumentacja geologiczno-inżynierska.

Bezpieczne nachylenie ścian wykopów powinno być określone w dokumentacji projektowej wówczas, gdy:

- roboty ziemne wykonywane są w gruncie nawodnionym,
- teren przy skarpie wykopu ma być obciążony w pasie równym głębokości wykopu,
- grunt stanowią łył skłonne do pęcznienia,
- wykopu dokonuje się na terenach osuwiskowych,
- głębokość wykopu wynosi więcej niż 4,0 m.

Jeżeli wykop osiągnie głębokość większą niż 1,0 m od poziomu terenu, należy wykonać zejście (wejście) do wykopu. Odległość pomiędzy zejściami (wejściami) do wykopu nie powinna przekraczać 20,0 m.

Należy również ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane przez, co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego. Dotyczy to prac wykonywanych w wykopach i wyrobiskach o głębokości większej od 2,0 m.

Składowanie urobku, materiałów i wyrobów jest zabronione:

- w odległości mniejszej niż 0,60 m od krawędzi wykopu, jeżeli ściany wykopu są obudowane oraz jeżeli obciążenie urobku jest przewidziane w doborze obudowy,
- w strefie klina naturalnego odłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są obudowane.

Ruch środków transportowych obok wykopów powinien odbywać się poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu. W czasie wykonywania robót ziemnych nie powinno dopuszczać się do tworzenia

nawisów gruntu. Przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu a koparką, nawet w czasie postoiu jest zabronione. Zakładanie obudowy lub montaż rur w uprzednio wykonanym wykopie o ścianach pionowych i na głębokości powyżej 1,0 m wymaga tymczasowego zabezpieczenia osób klatkami osłonowymi lub obudową prefabrykowaną.

4.2 Roboty budowlano-montażowe. Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak zabezpieczenia obrysu stropu; brak zabezpieczenia otworów technologicznych w powierzchni stropu; brak zabezpieczenia otworów prowadzących na płyty balkonowe);

- przygniecenie pracownika płytą prefabrykowaną wielkowymiarową podczas wykonywania robót montażowych przy użyciu żurawia budowlanego (przebywanie pracownika w strefie zagrożenia, tj. w obszarze równym rzutowi przemieszczanego elementu, powiększonym z każdej strony o 6,0 m).

Roboty montażowe konstrukcji stalowych i prefabrykowanych elementów wielkowymiarowych mogą być wykonywane na podstawie projektu montażu oraz planu „bioz” przez pracowników zapoznanych z instrukcją organizacji montażu oraz rodzajem używanych maszyn i innych urządzeń technicznych.

Zabronione jest w szczególności:

- przechodzenia osób w czasie pracy żurawia pomiędzy obiektami budowlanymi a podwoziem żurawia
- składowanie materiałów i wyrobów pomiędzy skrajnią żurawia budowlanego konstrukcją obiektu budowlanego lub jego tymczasowymi zabezpieczeniami

Prowadzenie montażu z elementów wielkowymiarowych jest zabronione:

- przy prędkości wiatru powyżej 10 m/s,

- przy złej widoczności o zmierzchu, we mgle i w porze nocnej, jeżeli stanowiska pracy nie mają wymaganego przepisami odrębnego oświetlenia.

Odległość pomiędzy skrajnią podwozia lub platformy obrotowej żurawia a zewnętrznymi częściami konstrukcji montowanego obiektu budowlanego powinna wynosić co najmniej 0,75 m. Zabronione jest w szczególności:

- przechodzenia osób w czasie pracy żurawia pomiędzy obiektami budowlanymi, a podwoziem żurawia lub wychylania się przez otwory w obiekcie budowlanym,

- składowanie materiałów i wyrobów pomiędzy skrajnią żurawia budowlanego lub pomiędzy torowiskiem żurawia a konstrukcją obiektu budowlanego lub jego tymczasowymi zabezpieczeniami.

Punkty świetlne przy stanowiskach montażowych powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały równomierne oświetlenie, bez ostrych cieni i olśnień osób. Elementy prefabrykowane można zwolnić z podwieszenia po ich uprzednim zamocowaniu w miejscu wbudowania. Podnoszenie i przemieszczanie na elementach prefabrykowanych osób, przedmiotów, materiałów lub wyrobów jest zabronione.

4.3 Maszyny i urządzenia techniczne użytkowane na placu budowy Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlanych przy użyciu maszyn i urządzeń technicznych:

• potracenie pracownika lub osoby postronnej lyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygradzenia strefy niebezpiecznej),

• porażenie prądem elektrycznym (brak zabezpieczenia przewodów zasilających urządzenia mechaniczne przed uszkodzeniami mechanicznymi).

Maszyny i inne urządzenia techniczne oraz narzędzia zmechanizowane powinny być montowane, eksploatowane i obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta oraz spełniać wymagania określone

w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności. Maszyny i inne urządzenia techniczne, podlegające dozorowi technicznemu, mogą być używane na terenie budowy tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji. Wykonawca, użytkujący maszyny i inne urządzenia techniczne, niepodlegające dozorowi technicznemu, powinien udostępnić organom kontroli dokumentację techniczno-ruchową lub instrukcję obsługi tych maszyn i urządzeń.

Operatorzy lub maszyniści żurawi, maszyn budowlanych, kierowcy wózków i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje. Stanowiska pracy operatorów maszyn lub innych urządzeń technicznych, które nie posiadają kabin, powinny być:

- zadaszone i zabezpieczone przed spadającymi przedmiotami,
- osłonięte w okresie zimowym.

4.4 Roboty wykończeniowe. Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót wykończeniowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak balustrad ochronnych przy podestach roboczych rusztowania; brak stosowania sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości przy wykonywaniu robót związanych z montażem lub demontażem rusztowania),

- uderzenie spadającym przedmiotem osoby postronnej korzystającej z ciągu pieszego usytuowanego przy budowanym lub remontowanym obiekcie budowlanym (brak wygrodenia strefy niebezpiecznej).

Przy ręcznej lub mechanicznej obróbce elementów kamiennych, pracownicy powinni używać środków ochrony indywidualnej, takich jak:

- gogle lub przyłbice ochronne,
- hełmy ochronne,
- rękawice wzmocnione skórą,
- obuwie z wkładkami stalowymi chroniącymi palce stóp.

Stanowiska pracy powinny umożliwić swobodę ruchu, niezbędną do wykonywania pracy.

5. **Sposób prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych:**

- szkolenie pracowników w zakresie bhp,
- zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia,
- zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi przez wyznaczone w tym celu osoby,
- zasady stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego.

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- szkolenie wstępne,
- szkolenie okresowe.

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia. Szkolenia wstępne ogólne („instruktaż ogólny”) przechodzą wszyscy nowo zatrudniani pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy. Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy.

Szkolenie wstępne na stanowisku pracy („Instruktaż stanowiskowy”) powinien zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku. Pracownicy przed

przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy.

Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika.

Szkolenia wstępne podstawowe w zakresie bhp, powinny być przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 6-miesiące od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku pracy.

Szkolenia okresowe w zakresie bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinny być przeprowadzane w formie instruktażu, nie rzadziej niż raz na 3-lata, a na stanowiskach pracy, na których występują szczególne zagrożenia dla zdrowia lub życia oraz zagrożenia wypadkowe – nie rzadziej niż raz w roku.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów żurawi, maszyn budowlanych i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje. Powyższy wymóg nie dotyczy betoniarek z silnikami elektrycznymi jednofazowymi oraz silnikami trójfazowymi o mocy do 1 KW.

Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy.

W/w instrukcje powinny określać czynności do wykonywania przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy, czynności do wykonywania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników. Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP. Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

6. Wykaz środków technicznych i organizacyjnych zapobiegającym niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

Zagospodarowanie terenu budowy wykonuje się przed rozpoczęciem robót budowlanych, co najmniej w zakresie:

- a) ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref niebezpiecznych,
- b) wykonania dróg, wyjść i przejść dla pieszych,
- c) doprowadzenia energii elektrycznej oraz wody
- d) odprowadzenia ścieków lub ich utylizacji,
- e) urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- f) zapewnienia oświetlenia naturalnego i sztucznego,
- g) zapewnienia właściwej wentylacji,
- h) zapewnienia łączności telefonicznej,
- i) urządzenia składowisk materiałów i wyrobów

Teren budowy lub robót powinien być, w miarę potrzeby ogrodzony lub skutecznie zabezpieczony przed osobami postronnymi, oraz oznaczony tablicami ostrzegawczymi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić, co najmniej 1,5 m. Na planie terenu budowy za pomocą tablic informacyjnych wyznaczyć i oznaczyć drogę ewakuacyjną.

W ogrodzeniu placu budowy lub robót powinny być wykonane oddzielne bramy dla ruchu pieszego oraz pojazdów mechanicznych i maszyn budowlanych. Szerokość ciągu pieszego jednokierunkowego powinna wynosić, co najmniej 0,75 m, a dwukierunkowego 1,20 m. Dla pojazdów używanych w trakcie wykonywania robót budowlanych należy wyznaczyć i oznakować miejsca postojowe na terenie budowy. Szerokość dróg komunikacyjnych na placu budowy lub robót powinna być dostosowana do używanych środków transportowych. Drogi i ciągi pieszego na placu budowy powinny być utrzymane we właściwym stanie technicznym. Nie wolno na nich składować materiałów, sprzętu lub innych przedmiotów. Drogi komunikacyjne dla wózków i taczek oraz pochylnie, po których dokonuje się ręcznego przenoszenia ciężarów nie powinny mieć spadków większych niż 10%. Przejścia i strefy niebezpieczne powinny być oświetlone i oznakowane znakami ostrzegawczymi lub znakami zakazu. Przejścia o pochyleniu większym niż 15% należy zaopatrzyć w listwy umocowane poprzecznie, w odstępach nie mniejszych niż 0,40 m lub schody o 5 szerokości nie mniejszej niż 0,75 m, zabezpieczone co najmniej z jednej strony balustradą. Balustrada składa się z deski krawężnikowej o wysokości 0,15 m i poręczy ochronnej umieszczonej na wysokości 1,10 m. Wolną przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a poręczą należy wypełnić w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem. Strefa niebezpieczna, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów, powinna być ogrodzona balustradami i oznakowana w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym. Strefa ta nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6,0 m. Przejścia, przejazdy i stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej powinny być zabezpieczone daszkami ochronnymi. Daszki ochronne powinny znajdować się na wysokości nie mniejszej niż 2,4 m nad terenem w najniższym miejscu i być nachylone pod kątem 45° w kierunku źródła zagrożenia. Pokrycie daszków powinno być szczelne i odporne na przebicie przez spadające przedmioty. Używanie daszków ochronnych jako rusztowań lub miejsc składowania narzędzi, sprzętu, materiałów jest zabronione.

Instalacje rozdziału energii elektrycznej na terenie budowy powinny być zaprojektowane i wykonane oraz utrzymywane i użytkowane w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia pożarowego lub wybuchowego, lecz chroniły pracowników przed porażeniem prądem elektrycznym. Roboty związane z podłączeniem, sprawdzaniem, konserwacją i naprawą instalacji i urządzeń elektrycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia. Nie jest dopuszczalne sytuowanie stanowisk pracy, składowisk wyrobów i materiałów lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów, mniejszej niż:

- a) 3,0 m – dla linii o napięciu znamionowym nieprzekraczającym 1 KV,
- b) 5,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 1 KV, lecz nieprzekraczającym 15 KV, 6
- c) 10,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 15 KV, lecz nieprzekraczającym 30 KV,
- d) 15,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 30 KV, lecz nieprzekraczającym 110 KV,
- e) 30,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 110 KV.

Żurawie samojezdne, koparki i inne urządzenia ruchome, które mogą zbliżyć się na niebezpieczną odległość do w/w napowietrznych lub kablowych linii elektroenergetycznych, powinny być wyposażone w sygnalizatory napięcia. Rozdzielnice budowlane prądu elektrycznego znajdujące się na terenie budowy należy zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych. Rozdzielnice powinny być usytuowane w odległości nie większej niż 50,0 m od odbiorników energii.

Przewody elektryczne zasilające urządzenia mechaniczne powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi, a ich połączenia z urządzeniami mechanicznymi wykonane w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracy osób obsługujących takie urządzenia. Okresowe kontrole stanu stacjonarnych urządzeń elektrycznych pod względem bezpieczeństwa powinny być przeprowadzane, co najmniej jeden raz w miesiącu, natomiast kontrola stanu i oporności izolacji tych urządzeń, co najmniej dwa razy w roku, a ponadto:

- a) przed uruchomieniem urządzenia po dokonaniu zmian i napraw części elektrycznych i mechanicznych,
- b) przed uruchomieniem urządzenia, jeżeli urządzenie było nieczynne przez ponad miesiąc,
- c) przed uruchomieniem urządzenia po jego przemieszczeniu.

W przypadkach zastosowania urządzeń ochronnych różnicowoprądowych w w/w instalacjach, należy sprawdzać ich działanie każdorazowo przed przystąpieniem do pracy. Dokonywane naprawy i przeglądy urządzeń elektrycznych powinny być odnotowywane w książce konserwacji urządzeń.

Należy zapewnić dostateczną ilość wody zdatnej do picia pracownikom zatrudnionym na budowie oraz do celów higieniczno-sanitarnych, gospodarczych i przeciwpożarowych. Ilość wody do celów higienicznych przypadająca dziennie na każdego pracownika jednocześnie zatrudnionego nie może być mniejsza niż:

- a) 120 l – przy pracach w kontakcie z substancjami szkodliwymi, trującymi lub zakaźnymi albo powodującymi silne zabrudzenie pyłami, w tym 20 l w przypadku korzystania z natrysków,
- b) 90 l - przy pracach brudzących, wykonywanych w wysokich temperaturach lub wymagających zapewnienia należytej higieny procesów technologicznych, w tym 60 l w przypadku korzystania z natrysków,
- c) 30 l – przy pracach nie wymienionych w pkt. „a” i „b”. Niezależnie od ilości wody określonej w pkt. „a”, „b”, „c” należy zapewnić, co najmniej 2,5 l na dobę na każdy metr kwadratowy powierzchni terenu poza budynkami, wymagającej polewania (tereny zielone, utwardzone ulice, place itp.)

Pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych należy zapewnić:

- posiłki wydawane ze względów profilaktycznych,
- napoje, których rodzaj i temperatura powinny być dostosowane do warunków wykonywania pracy

Posiłki profilaktyczne należy zapewnić pracownikom wykonującym prace:

- związane z wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny organizmu powyżej 1500 kcal u mężczyzn i powyżej 1 000 kcal u kobiet, wykonywane na otwartej przestrzeni w okresie zimowym; za okres zimowy uważa się okres od dnia 1 listopada do dnia 31 marca.

Napoje należy zapewnić pracownikom zatrudnionym:

- przy pracach na otwartej przestrzeni przy temperaturze otoczenia poniżej 10°C lub powyżej 25°C.

Pracownik może przyrządzać sobie posiłki we własnym zakresie z produktów otrzymanych od pracodawcy. Pracownikom nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za posiłki i napoje.

Na terenie budowy powinny być urządzone i wydzielone pomieszczenia higieniczno-sanitarne i socjalne - szatnie (na odzież roboczą i ochronną), umywalnie, jadalnie, suszarnie oraz ustępy. Dopuszczalne jest korzystanie z istniejących na terenie budowy pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych inwestora, jeżeli przewiduje to zawarta umowa. Zabrania się urządzania w jednym pomieszczeniu szatni i jadalni w przypadkach, gdy na terenie budowy, na której roboty budowlane wykonuje więcej niż 20 – pracujących. W takim przypadku, szafki na odzież powinny być dwudzielne, zapewniające możliwość przechowywania oddzielnie odzieży roboczej i własnej. W pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych mogą być stosowane ławki, jako miejsca siedzące, jeżeli są one trwale przytwierdzone do podłoża.

Jadalnia powinna składać się z dwóch części:

a) jadalni właściwej, gdzie powinno przypadać co najmniej 1,10 m² powierzchni na każdego z pracowników jednocześnie spożywających posiłek,

b) pomieszczeń do przygotowywania, wydawania napojów oraz zmywania naczyń stołowych.

W przypadku usytuowania pomieszczeń higieniczno-sanitarnych w kontenerach dopuszcza się niższą wysokość tych pomieszczeń, tj. do 2,20 m.

Na terenie budowy powinny być wyznaczone oznakowane, utwardzone i odwodnione miejsca do składowania materiałów i wyrobów. Składowiska materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych należy wykonać w sposób wykluczający możliwość wywrócenia, zsunięcia, rozsunięcia się lub spadnięcia składowanych wyrobów i urządzeń. Materiały drobnicowe powinny być ułożone w stosy o wysokości nie większej niż 2,0 m, a stosy materiałów workowanych ułożone w warstwach krzyżowo do wysokości nieprzekraczającej 10 – warstw. Odległość stosów przy składowaniu materiałów nie powinna być mniejsza niż:

a) 0,75 m - od ogrodzenia lub zabudowań,

b) 5,00 m - od stałego stanowiska pracy.

Opieranie składowanych materiałów lub wyrobów o płoty, słupy napowietrznych linii elektroenergetycznych, konstrukcje wsporcze sieci trakcyjnej lub ściany obiektu budowlanego jest zabronione. Wchodzenie i schodzenie ze stosu utworzonego ze składowanych materiałów lub wyrobów jest dopuszczalne przy użyciu drabiny lub schodów.

Teren budowy powinien być wyposażony w sprzęt niezbędny do gaszenia pożarów, który powinien być regularnie sprawdzany, konserwowany i uzupełniany, zgodnie z wymaganiami producentów i przepisów przeciwpożarowych. Ilość i rozmieszczenie gaśnic przenośnych powinno być zgodne z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych.

W pomieszczeniach zamkniętych należy zapewnić wymianę powietrza, wynikającą z potrzeb bezpieczeństwa pracy. Wentylacja powinna działać sprawnie i zapewniać dopływ świeżego powietrza. Nie może ona powodować przeciągów, wyziębienia lub przegrzewania pomieszczeń pracy.

Na ścianie pomieszczenia socjalnego, oznaczonym na planie terenu budowy, który przygotowuje i sporządzi kierownik budowy, umieści wykaz zawierający adres i numer telefonów:

-najbliższego punktu lekarskiego,

-straży pożarnej,

-posterunku Policji.

W pomieszczeniu socjalnym oznaczonym na planie j/w umieści:

-punkty pierwszej pomocy obsługiwane przez wyszkolonych, w tym zakresie pracowników,

-telefon komórkowy, umieści w pomieszczeniu socjalnym oznaczonym na planie j/w

-kaski ochronne,

-pasy i linki zabezpieczające przy pracach na wysokościach,

Na planie terenu budowy za pomocą tablic informacyjnych wyznaczyć i oznaczyć drogę ewakuacyjną.

OPRACOWAŁ

